

Rendkívüli Ujság

1939 JULIUS 10.

ANUL X. — Nr. 24.

Inseris sub. No. 14—1938, Trib. Arad.

Director — Főszerkesztő
MARKOVITS A. IVÁN

REDACTIA SI ADMINISTRATIA:
ARAD, STRADA ALEXANDRI 8.

Ujabb 600.000 embert hívtak be Németországban

Francia lapok szerint a fegyvergyakorlat csak cím, de valójában csendes mozgósítás folyik

PÁRIS. — A vasárnapi francia lapok berlini jelentéseket közölnek. A jelentések szerint nagyarányú katonai behívások készülnek az egész birodalomban és általános sorozásra készülődnek. Hírszerint az 1906—1907, 1910—1913 és az 1920-ig terjedő ko-

rosztályok behívásáról van szó. Hatszázezerre becsülik azoknak számát, akiket most behívnak fegyvergyakorlatra. A lapok szerint a fegyvergyakorlat csak cím, tényleg azonban csendes mozgósítás folyik éppen úgy, mint történt a múlt év nyarán a szudéta-

események idején.

A francia lapok arról is hírt adnak, hogy a német hadsereg létszámát, amely 52 divízió, fokozatosan 100 divízióra akarják kibővíteni. A lapok híradásai politikai körökben izgalmat és nyugtalanságot keltettek.

Petre Andrei nemzetnevelésügyi miniszter jelenlétében megnyílt a tanítók továbbképző tanfolyama Aradon

ARAD. — Az ország tanítóságának részére rendelt továbbképző tanfolyam megnyitása ma ment végbe Aradon ünnepi külsőségek között, mely alkalommal városunkba érkezett Petre Andrei nemzetnevelésügyi miniszter több miniszteriális főtisztviselő társaságában.

A miniszter délelőtt 10 óra tájban érkezett a bucaresti gyorsvonattal Aradra, ahol a pályaudvaron fogadtatására megjelent dr. Marta Alexandru királyi helytartó, dr. Ciupe Gheorghe vezértitkár, Gheorgescu Petre vezénylő tábornok, Vlad Alexandru tábornok, polgármester, Crișan Ascanasiu liceumi igazgató, Bucurescu Florea, a leányliceum igazgatónője, Constantinescu Alexandruné, a leány szakiskola igazgatónője, dr. Lepa Caius, a tanítóképző intézet igazgatója, a különböző köz- és társadalmi intézmények vezetői, tanári testületek, strájer-parancsnokok és egy strájer-osztag.

A különkocsiból lelépő minisztert dr. Marta királyi helytartó üdvözölte elsőnek, majd az I. osztályú váróterembe vonulva, ottan dr. Ciupe vezértitkár üdvözölte a magas vendéget, akinek egyúttal bemutatták a fogadtatására megjelent előkelőségeket.

Innen a Kulturpalotába vonult a miniszter és kísérete, ahol már hatalmas tömeg várta a nemzeti ünnepségek front egyenruhájába öltözött minisztert.

Az ünnepség istentisztelettel vette kezdetét, melyet Ciubianu szentszéki tanácsos celebrált, utána üdvözölve a megjelent minisztert, a királyi helytartót. Dr. Ciupe vezértitkár az ünnepség közönség nevében, majd dr. Marta királyi helytartó intézett be-

szédet a miniszterhez, kérve a tartomány támogatását. Vlad tábornok, polgármester a város lakossága nevében intézett beszéde után, Popescu Bartolomeu, a továbbképző tanfolyam igazgatója ismertette az új iskolai törvény reformjait és méltatta a nap jelentőségét.

Az elhangzott üdvözlésekre ezekután a miniszter emel-

kedett szövegében ismertette az elemi iskolai törvény reformjának célszerűségét és nagy jelentőségét.

Szünni nem akaró taps fogadta a miniszter beszédét, majd javaslatára hódoló tavrítatot intéztek Őfelségéhez, II. Carol királyhoz, végül az ünnepség befejeződött a királyhimnusz elénekelésével.

Az aradi és megyei nemzeti gárda ünnepélyes eskütétele

ARAD. — Ünnepélyes keretek között tette le az esküt az aradi és aradmegyei nemzeti gárda vasárnap délelőtt a Catedralei téren. A gárda tagjai, Munteanu nyug. ezredes-parancsnok vezetésével vonult fel a rendőrszeker hangjai mellett. A gárda különböző csapatokra volt bocsátva és számuk mintegy 2000-re volt tehető.

Az eskütételre Aradra érkezett dr. Marta Alexandru királyi helytartó, valamint dr. Ciupe Gheorghe vezértitkár. A megjelentek között láttuk Petre Georgescu vezénylő tábornokot, Vlad Ale-

xandru tábornok, polgármestert, Madancovicit, a timisi tartomány gárdaparancsnokát és még számos előkelőséget.

A csapatok elhelyezkedése után a papság kivonult a katedrálisból, élükön Turic Caius esperessel, aki rövid tábori misét celebrált, mely után beszédet intézett a gárda tagjaihoz, akiket felszólított az eskü letételére.

Az eskütétel után a gárda tagjai elvonultak a királyi helytartó és tábornokok, valamint kíséreteik előtt.

Cseh-Morvaországban be kell jelenteni a külföldi devizákat, drágaköveket, ékszereket

BERLIN. — A belügyminisztérium rendeletet adott ki, amely szerint Csehországban és Morvaországban mindenki haladéktalanul köteles a tulajdonában lévő külföldi devizát, illetve valutát bejelenteni. De bejelenteni köteles a külföldön lévő összes devizaköveteléseket. A vallomásban fel kell tüntetni a nemesfémek, drágaköveket és egyéb éksze-

reket is. A rendelet a legszigorubb büntetéseket helyezi kilátásba azoknak, akik a bejelentéseknek nem tesznek eleget, vagy akik külföldön lévő értékeiket eltagadják. A bejelentett devizákat, aranyat, drágaköveket egy később megjelölt időpontban az államnak kell majd bejelenteni.

Őfelsége II. Carol király megvalósította országának politikai egységét

Románia békés állam. Ezt az igazságot ma már senki sem vonhatja kétségbe.

Az egész ország ma azt a benyomást kelti, mint egy nagy üzem, egy nagy műhely, a társadalmi élet minden téren. A kormányzóférfiak, akik széles látókörrel és az államgazdaságot illetően gyakorlati tapasztalatokkal rendelkeznek, a Nemzeti Ujjászületés Frontjának keretében legjobb tudásukkal és teljes hittel dolgoztak. Őfelsége kormányja különösen két fontos problémára fektette a fősúlyt. Ezek: a gazdasági kérdések valamint a hadfelszerelés.

A hadfelszerelés munkáihoz, amely a történelemben példátlan ütemben folyik, nemcsak a kormány, hanem az egész ország felelőssége kapcsolódik.

Armănd Calinescu miniszterelnök és Victor Slanescu hadfelszerelési miniszter naponta kap kérvényeket és leveleket, amelyekben a hadfelszerelés művéhez. A gyári munkás és a paraszt is abból a kevésből, amellyel rendelkeznek, elvonnak valamit, hogy a hadsereg fejlesztéséhez és megerősítéséhez járulhassanak hozzá.

Ma a tárgyilagos és jóhiszemű krónikás megállapíthatja: szakadatlan munka folyik és a hazafiaság, amely áldozatot nem ismer, a vezetőket és vezetettek, a városiak és falusiak egybeolvadó munkája az ország konszolidálásához vezet.

A Nemzeti Ujjászületés Frontja-

nak jelszava a: „Munka”, amely a jogok egyetlen forrása, ezuttal fényes módon nyert alkalmazást.

Minden egyének kötelessége, hogy továbbra is résztvegyen a konszolidálás, nagy művében, mert csak így lehet méltó az ösökhöz.

A francia sajtó, amelynek hatása a közvéleményre általánosan ismert szélesen foglalkozik Románia belpolitikájával, a más országokhoz tűződik kapcsolataival és az új rendszer alatti belső állapotokkal.

„Románia új sors felé halad” — ezzel a címmel közöl cikket Franciaország egyik legnagyobb vidéki lapja, a „Republique de L'Est”, amely a romániai közállapotok ismertetése után így fejezi be beszámolóját:

„Külenc év leforgása alatt II. Carol román király megvalósította országának politikai egységét. Ő gazdasági fejlődést adott, aki megölte őket a zavaroktól és nem engedte sem a jobb-, sem a baloldali szélsőségek által befolyásolni. Az elmúlt év tavaszán kijelölte országa számára a békés fejlődés útját, éppen abban az időben, amikor Közép Európát súlyos válság rázta meg. A jelen pillanatban II. Carol király népet új uton vezet, ez a Nemzeti Ujjászületés. Ennek a fiatal, sport-szerető, és emberbarát uralkodónak politikai szakértelme Románia jobb jövőjének legbiztosabb záloga”.

Németország jóviszonyra törekszik Romániával és Bulgáriával szemben

BERLIN. — A Völkischer Beobachter írja: A bolgár miniszterelnök németországi látogatásával kapcsolatban a külföldi sajtóban különböző vélemények hangzottak el, amelyek távol esnek a való tényektől. A német kormány megállapítja, hogy Európa keleti és délkeleti részén elterülő államokkal szemben semmiféle hatalmi törekvése nincsen. Németország a Dunamedencében élő kis államokkal a jó barátság viszonyára törekszik és a kölcsönös bizalom megeremtésén fáradozik. Bulgáriával szemben is ugyanez a célja. De ugyanez az őszinte szándék nyilatkozott meg Romániával szemben is. A német-román egyezmény a két ország közötti gazdasági viszony elmélyítésére törekedett. Németország tisztán baráti jóviszony megeremtésén, fáradozott és Romániával szemben nem is gondolt sohasem hatalmi törekvésekre. Ezt kifejezésre juttatta akkor is, amikor jogosnak és megváltoztatatlannak elismerte Beszarábia román tulajdonját.

A Deutsche Politische Diplomatische Korrespondenz a következő-

ket írja: A bolgár-német találkozás megtörténte után német részről szükségesnek találják a következő megállapítását: Németországnak az a célja, hogy a Dunamedencében normális és egészséges viszonyokat teremtsen. A Dunamedence az ott élő népek közös élettere és ezért ezeknek a népeknek össze kell fogyniuk közös érdekeik megvédelmezésére.

Négyszázezer katonaköteles férfit hívtak be Németországban — közmunkára

BERLIN. — A hadügyminisztérium a közüzemeknél és állami katonai intézményeknél dolgozó 400 ezer főnyi katonaköteles férfit külön behívóval katonai szolgálatra behívta. Az illetőket előbb orvosi vizsgálatnak vetik alá és csak ezután következik katonai szolgálatba való beosztásuk. A 400.000 behívott speciális szaktudásu egyén.

Az aradi ügyvédkamarai választáson az ellenzéki lista győzött

Dékán: Dr. Coțoiu Romulus lett

ARAD. — Vasárnap tartotta meg általános érdeklődés mellett az aradi ügyvédi kamara tisztikart választó közgyűlését, melyen két lista indult. Az első számú hivatalos lista jelöltjei a következők voltak: Dékán: Moldovan Silviu dr., tagok: Ispravnic Sever dr. sen., dr. Aurel Crișan, dr. Gheorghe Sărbu, dr. Sever T., Covaciu, dr. Vasile Tudor és dr. Ioan Petrila. — Az ellenzéki lista jelöltjei a következők: Dékán: dr. Romulus Coțoiu, tagok: dr. Al. Boțioc, dr. Aurel Raicu, dr. Ioșif Furdui, dr. Simion Damian, dr. Vasile Valean (Radna), dr. Valer Lepa. Délelőtt 9-kor vette kezdetét a közgyűlés, melynek korelnökévé dr. Popovici Severt választották közfelfelkiáltással. A választást vezető bizottság tagjai sorsolás útján a következők lettek: Miron Butariu dr., Theodor Barbatei dr., Gara Armin dr. és jun. Sever Ispravnic dr. A titkári teendőket dr. Lupăș Octavian végezte.

A választás megkezdése előtt négy pontot magában foglaló kontestációt terjesztett be Lupăș titkár a választás megtartása ellen, melyet azonban a választási bizottság elutasított.

Ezután kezdetét vette a szavazás, majd 1—3-ig terjedő szünetet rendelt el az elnök.

Öt órakor lezárult a szavazás, melynek eredményét 6 órakor hirdették ki.

Az eredmény, bár várható volt, mégis arányánál fogva meglepő. Az első számú hivatalos lista mellett az ügyvédek alig öt százaléka szavazott és így az ellenzéki lista abszolút győzelmet aratott.

A fiatal ügyvédgeneráció és a kisebbségi ügyvédek támogatták az ellenzéki listát, melynek dékánjelöltje dr. Coțoiu Romulus, ez a kimondott európeér, míg a többi listajelölt is egytől-egyig köztiszteltben álló ügyvédek, akiket fajra és felekezetre való tekintet nélkül becsült a város társadalmá.

Ezek szerint dékánná választották 132 szavazattal (amelyből azonban 21 szavazatot megsemmisítettek) dr. Coțoiu Romulus, volt országgyűlési képviselő és volt polgármestert. Moldovan Silviu dr. eddigi dékán 6 szavazatot kapott. Az ügyvédi kamara vezetőségének tagjai lettek: Boțioc Alexa dr. 114 szavazattal, Raicu Aurel dr. 118 szavazattal, Furdui Ioșif dr. 114 szavazattal, Lepa Valer dr. 115 szavazattal, Damian Simion dr. 112 szavazattal és Valean Vasile dr. 103 szavazattal. A másik lista jelöltjei a következő szavazatok kapták: Ispravnic Sever dr. senior 6, Crișan Aurel dr. 4, Gheorghe Sărbu dr. 12, Covaciu T. Sever dr. 5, Vasile Tudor dr. 2 és Ioan Petrila dr. 1 szavazatot.

Görbe fűkőr

Hogy mulat a mai ur?

Szombaton este 10 óra tájban három jólöltözött fiatalember telepedett le a marosparti kioszk egyik, a táncparkettéhez közel helyezett asztalánál. A kiszolgáló pincér maharadzsa tisztelettel hajlongott az illusztrisnak látszó kis társaság előtt, akik válogatottból válogatottabb ételeket rendeltek. A pincér szabadkozott, hogy ez nincs készen, az nincs készen, tetszik tudni ezek drága dolgok, ezekre ritkán akad rendelő vendég. Az asztaltársaság méltatlankodott, hogy: mit drága?, nekik semmi sem drága. Végre is, enyhe leereszkedéssel megkezdtek a rendelést. Itt a pezsgőt rendeltek. Közben a tulajdonos is értesült a manapság ritka fehér hollókról, és titokban már rendezve látta mult évi adóját és véresre dörzsölte kezét — jogos örömeiben.

Hinni kell a

szerencsében,

S a

GOLDSCHMIDT

bank

sorsjegyében

A pezsgőbontás robbaja a publikum tiszteletét is kíváltkotta. Félbe és iriggyel néztek az asztal felé. Csak a pincér volt elkésereve, miután a társaság a pezsgő márkájával nem volt megelégedve. Ismét rendelés következett, ezúttal gyümölesből, majd újra pezsgő, de a igyából. A tulajdonos pedig már tiönmagában.

Közben kezdetét vette a tánc. A társaság fiatal urai is táncba indultak, de úgy látszik nem lehetett előkelő táncpartnerre szert tenniök, mert a tánc befejeztével a pincérek hiába várták vissza az urakat. Aztán kiszámoltak még néhány perct és amikor látták, hogy a társaság tagjai csökönyösen távoznak, keresésükre indultak. Általános mozgósítás lett elrendelve a személyzet között, ki a parton fent, ki a városba vezető uton indult el felderítő körútra — a pezsgőszag után.

Nem kell többé sem

KISS sem a TÖRÖK!

GOLDSCHMIDT

sorsjegy szeren-

cséje örök!

A közönség véleménye megoszott a történet felett. Volt olyan, aki a nehéz ételekre kíváncsi émesztő sétára gondoltak, volt olyan, aki azt állította, hogy a pezsgőtől vadultak meg, de olyan naiv is akadt, aki távtáncosoknak nézte őket.

Hogy a tulajdonos mit csinált?

Nyomban leltározta az evőeszközöket és utána adótörzési kérvényt szerkesztett.

Igy mulat ma az ur!

d. v.

Portscher

Str. Consistorului, női hölgytörzsrész
Ondolálás 10, Hajmosás 10,
Hajvágás 10, Manicúr 10, Viz-
ondolálás 20 Lei, Dauerwelle
150 Lei. Babaklinika.
Uraknak olcsó bérletrendszer

Németországban lebontották a vaskerítéseket, a játékterekről elvitték a vaskorlátokat, a háztartásokból a vaskályhákat nyersanyag hiánya miatt

PARIS. — A Figaro tengerészeti szakértője hosszabb cikkben foglalkozik a demokrata hatalmak tengeri felkészültségével. A cikkben pontos számszerű adatokkal kimutatja a szakértő, hogy a demokrata hatalmak háromszoros telerővel rendelkeznek. Ez a tulsuly az épülőfélben lévő hajók befejezésekor még sokkalta nagyobb lesz. Anglia és Franciaország — írja a Figaro — gazdagságuknál és a nyersanyagok bőséges tartalékánál fogva korlátlan számban építhetnek hadihajókat, míg Németország és Olaszország csak korlátozott mértékben építhetnek hajókat. Németországban a vasércben oly nagy hiány mutatkozik, hogy legutóbb ren-

det bocsátottak ki, amely a legszigorúbb büntetés terhe mellett megtiltja a vasérc felhasználását. Németországban már lebontották az összes vaskerítéseket, a játékterekről elvitték a vaskorlátokat. A magánháztartásokban kótaraktúzhelyeket kellett építeni, mert a vaskályhákat át kellett adni. Amíg Németországban és Olaszországban is ilyen a helyzet, addig a demokrata államok fémkészlete kimeríthetetlen.

— Azok, akik a tengeri háromszoros tulsuly ellen felmerik venni a harcot — írja a Figaro tengerészeti szakértője — azok a legnagyobb örültséget követik el és saját vesztükbe rohannak.

Uj alapon kezdeményezi a tárgyalásokat Moszkvával — az angol-francia javaslat

Moszkvából jelentik: Mint ismeretes, az angol és francia követek szombaton hosszabb megbeszélést folytattak Molotov szovjet külügyi népbiztossal. Seeds angol, Naggier francia követ és Strang angol külön megbízott szombaton délután 18 órakor jelentek meg a Kremlben és 20 óra 15 percg az szovjet külügyi népbiztossal tanácskoztak. A szovjet lapok vasárnapi cikkeikben megállapítják, hogy az angol és francia kormányok javaslatukban teljesen eredményt illetőleg.

uj tárgyalási alapot kezdeményeztek, amelynek letárgyalására a két és egynegyed óra nem mutatkozott elégségesnek. A megbeszélés ezen a héten, valószínűleg kedden délután folytatják. Az angol és francia követek nem fordulnak újabb utastásokért kormányaikhoz, tekintettel arra, hogy a legújabb javaslatot még nem tárgyalták le érdemben. Angol és francia részről teljes tartozkodást tanusítanak a tárgyalások eredményét illetőleg.

Erélyesen követelik az angol kormány átalakítását

Churchill, Eden, Duff Cooper bevonásával

LONDON. — Az Observer írja. Az angol politikai életben oly élénk mozgalmasság uralkodik, mint ami női évek óta nem tapasztaltak. Ez az élénkség most érte el tetőpontját. Ellenzéki körökben három nap óta erőteljesen követelik a kormány haladéktalan átalakítását. A kormány rekonstrukcióját magában a kormánypártban is sokan helyesnek tartják. Az ellenzék azt kívánja, hogy Winston Churchill és Eden a sor kerül.

Chamberlain-kormány tagjai legye-
nek. Vannak olyanok is, akik azt akarják, hogy Duff Cooper is társához jusson, azonban ezek kisebbséget jelentenek és ezért valószínű, hogy a volt hadügyminiszter a kormány átalakításakor ki fog maradni a kabinetből. Beavatott politikai körökben úgy tudják, hogy a változások végrehajtására hamarosan sor kerül.

Eszak-Rhodezia alkalmas, — angol Guayanna nem —

a németországi zsidó menekültek letelepítésére

LONDON. — A zsidó menekültügyi bizottság ezen a héten szerdán ülést tart, amelyen a legújabb németországi zsidórendeletről keletkezett helyzetet tárgyalják meg. Miután a legújabb rendeletről az tűnik ki, hogy a német kormány az összes zsidókat kivándorlásra akarja kényszeríteni, a bizottság számba veszi azokat az eshetőségeket, amelyek a kivándorlók elhelyezését teszik lehetővé. Eddig negyvenezer zsidó család vándorolt ki Németországból. Még közel ötszázezer személy elhelyezéséről kellene gondoskodni. Az angol Guayanában megtartott helyszíni szemle bebizonyította, hogy ez a szigetország nem alkalmas a zsidók letelepedésére. Ellenben Észak-Rhodezia alkalmas

területnek látszik és ezért a zsidó kivándorlás legközelebbi célja Rhodézia lehet.

Mint ismeretes, Amerika 30.000 zsidó bevándorlására ad engedélyt. Ausztráliában 5000 zsidó telepedhetik le Palesztinában mindössze 75.000 személy nyerhet még elhelyezést.

A menekültügyi bizottság le fogja szőgezni: követelni fogja a német kormánytól, hogy a zsidó kivándorlók elvihessék magukkal teljes vagyongukat.

Gheorghe Igreț

borbély és fodrászterme

STRADA BRATIANU No. 9.

Higiénikus Olcsó! Pontos!!

Játsszanak bizalommal a Loteria de Stat Colectura Oficiala-nál

Főelárusítóhely: Cluj, Regina Maria No. 46.
Arad. I. O L A R I U, Str. Brătianu No. 3.

Nevek nélkül

Az aradi leánygimnázium érettségire készülő növendékeinek egyike, mint árja, nem hagyta magát lefényképeztetni, mondván, hogy nem akar a szokásos érettségi tablón egyetűl lenni nem árjakkal is. Így az idén el is maradt az érettségi kép. Csattanója a dolognak az, hogy ókisasszonyága elbukott az érettségi vizsgán.

Szélteben ismerik a városban azt a téglagyárost, akinek még más vállalkozása is van. A gyáros ur — vagyona dacára — arról ismeretes főképen, hogy semmiféle jótékonysági akcióban nem vesz részt. Legutóbb is egy tornaünnepélyre kapott tiszteletjegyet, csupán az önkéntes ellenértékét elfelejtette megfizetni. Ellenben a tornaünnepélyen megjelent és amikor perselyezni kezdtek, akkor is „szórakozottan” elfordult.

„Nőragadás” történt csütörtök este 10 óra tájban a volt városi kávéház előtti téren. Egy uriember egy elegáns hölgyet akart beemelni autójába. Egy érdektelen ur járt arra, aki figyelmes lett a hangos jelenetre, felismerve azonnal a helyzetet, egy hatalmas ökölcsapással térítette magához a ragadozót. A zenét a jelenéthez az autóból csörömpölése szolgáltatta. A mentőlovag, mint aki jól végezte dolgát, a történetek után az Eminescu vöcsarkán helyezkedett kényelmi állásba, várva a felelősségrevonást, mely azonban elmaradt.

Fürdőszézon elején vagyunk. A kényes természetű ügyek frontja a fürdőhelyekre tolódott át. Arad csak mellékhadszínter lett. Az első sebet egy aradi jólszituált kereskedő felesége kapta, aki 25.000 lei költpénzzel indult utnak. Ónagyságának csakhamar olyan gavallér udvarlói akadtak a tengerparti fürdőhelyen, hogy az első hét végén üres pénz-

FORUM azelőtt Scala
filmszínház Telef. 20—10

5, 7, 15 és 9 30 órakor. Kellemes
hűvös terem

Port-Arthur ostroma

Háborus kémdráma.

Jön: „A lőnyeremény.”
kacagató bécsi vígjáték, Robert Stoltz muzsikájára.

Hatalmas hőhullám az Egyesült Államokban 68 áldozattal, 23 tüzesettel

NEW YORK. — Kanadából érkezett jelentés szerint az Egyesült Államok nyugati partvidékén erős hőhullám vonul végig. A rettenetes meleg eddig hatvannyolc emberéletet követelt. A hőhullám huszonhat tüzesetet okozott. A nagymeleg nyugatról keleti irányban vonul.

URANIA
PREMIERMOZGÓ
Telefon: 12—32

Olcsó helyárák, Kettős premieműsor! — I. Báro Kempelen automatája, a legyőzhetetlen útja ezer kalandon keresztül CONRAD VEIDT-al

„Sakkjátékos”

II. Szovjet-orosz film

„Vladia Korsakov”

Jön: Eleanor Powel világpremierje „Honolulu”

tárcával ébredt fel napkelte. Rosszullette hivatkozva, másnap hazaérkezett, panaszkodva férjének, hogy rengeteg injekciót kellett igénybevennie egészségének helyreállítására és erre ráment a tekintélyes költpénz.

Egy kórház, melynek kapuja tárva nyitva...

Látogatás az Aradról Clujra költözött Dr. Róth Marcell orvos egyetemi magántanárnál

CLUJ-KOLOZSVÁR. — A város centrumának egyik közfelfekvő uccájában haladok a zsidókórház felé. Utbaigazítom szerint már ott is kellene lennem, de mert uccahosszat végignévezve, nem látom a képzeletem szerint kiemelkedő épületet, újfent csak megszólítom az első velem szembejövő gyalogjártót. Kérem — hangzik a válasz — én is csak távolkörnyéki vagyok, de azért megtudom önnek mutatni és kíséretembe szegődik. Alig haladunk 40—50 lépést, amikor egy szélesre tárt kapuajtónál megáll, itt tessék bemenni és máris bucsura nyújtja kezét. A riportert felgyúlt képzeletében már állnak is a mondatok a hatalmas kapuról és a belépés formalitásairól, amikor azon veszi észre magát, hogy kapun belül van. Egy kórház, melynek kapuja szélesre tárva. És ebben a külsőségekben talán minden benne van. Ez a szimbólum az alapköve ennek a legisztabb és legfenségebb emberi érzésből létrehozott és rányitott kórházegyesületnek, mely a szenvedő és élelőzhez görcsösen ragaszkodó emberiségnek utolsó mentevára.

Kiabáló csend és ragyogótisztaság lengi át az épületet, az udvart és a folyosókat. Szenvető arcu emberek jönnek-mennek, ki-ki arcán a kétségbeesés, a remény, hol sötétlő, hol parázsló fényével. Öntudatos, bizodalmas árasztó fehérkabátos orvosok, szelidtekintetű ápolónők cikláznak végig az udvaron, a folyosókon egy-egy türelmetlen beteghez, hol röntgenképekkel a honuk alatt, hol oravarral a kezben. A munka lázának pasztelljébe fájlalmas ellentétként hatol be az udvaron égnek meredő kétemeletes kopasz épület, mely egyrészt a tántoríthatatlan akaratot, de ugyanakkor az idők szomorú gazdasági jelét vetíti ki. Befejezetlenül áll a nagy mű. Ablakok, kórházi ágyak helyett nadiszer most a sürgősebb, az égetőbb...

Egy régi aradi ismerős

Arad régi ismerősét, Dr. Róth Marcell professzort kezesem. Néhány kisebb és két nagyobb műtét közben sikerül szembekerülnöm vele. Néhány évvel ezelőtt került el városunkból az itt — ott oggal megillető helyre, ahol udásának, energiájának és hatalmas szervezőképességének tágabb tere adódott. Dr. Róth Marcell nem maradhatott Aradon, mert az egész országnak szüksége volt rá, mintahogy Bucurestiből, Cernăuțiából egyaránt keresik fel reményvesztett betegei. — Aradról való távozása óta csak annyit változott, hogy arcának vonásai keményebbek lettek a fárasztó és súlyos felelősséggel járó munkán. Egy orvosprofesszor, aki elsősorban ember és akinek minden betege — egyttal a családtagja. Nincs se ablomos, se rendkívüli kéréssem hozzá. És mégis kapok eleletet. Az egyetlent, amiben benne: az orvos és ön-

maga az ember. De a felelet szinte kérdéssé válik az ő részéről is, amikor vágyakozással, égő türelmetlenséggel kitekint az ablakon, le vagy fel — ha úgy tetszik — a befejezetlenül álló kétemeletes épületre. De a kérdésre áthangolt feleletre — én sem tudok válaszolni. Az idők járását a professzor ur is tudja... A szűkreszabott percek elfogytak. Bucsuzom, felgyűrt karját érintve, mely annyi sok embert regenerált és amelyet annyian szorítottak már forró hálával.

Arról a hatalmas munkáról, melyet ez a kórház véggez, az irodában kapunk érdekes és tanulságos adatokat.

Ennek a „Zsidókórház” néven ismert intézménynek az élén tulajdonképpen az Erdélyi Kórházegyesület vezetősége áll, mely egyszersmind

tályos főorvosok: a szülészet-nőgyógyászaton: dr. Büchler Dezső, a szemészeten: dr. Hamburg József, fül-orr-gégeszakon: dr. Goldglanz Henrik, továbbá a fogászaton: dr. Vass Zoltán, idegosztályon: dr. Elekes Miklós, ortopéd: dr. Weinberger Zsigmond, gyermekgyógyászat: dr. Kappel Izidor, bőrgyógyászat: dr. Löbl Adolf, röntgenológus: dr. Herskovits Izidor, laboratórium: dr. Stern Vilmos. A kórházüzemet: Weinberger Henrik vezeti.

A kórház a legmodernebb műtő, röntgen, laboratóriumi felszerelésekkel van ellátva. A kiválóan felszerelt laboratórium segítségével komoly tudományos munka folytatása vált lehetővé. A főorvosok felváltva állandó előadásokat tartanak az egyetem végzett fiatal gyakorló orvosok részére. Egyébként

A k u b a i e z e r

A történelem megemlékszik a marsalai ezer-ről, a mexikói ezerről és a termopilei százakról. Ha korunkat igazán és részrehajlás nélkül akarja jellemezni a történetíró, akkor bele kell kerülnie a történelem lapjaira a kubai ezernek is.

Garibaldi marsalai ezer önkéntesét, úgy tartja számon a történelem, mint az ébredő, egyesülésre törekvő olasz nemzet szabadságharcosainak élcsapatát; Cortez vakmerő ezer kalandora a mexikói aztek birodalmát hódította meg a spanyol korona számára. És miről lesz nevezetes a kubai ezer?

A kubai ezer, zsidó, akiket lelkiismeretlen ügynökök utolsó még meghagyott pénzcskéjük árán összetereleltek egy oecánjáró hajó hátán, hogy az elvigye az üldözés tengerében elmerülni készülőket, a végső reménység szil-

gete: Kuba felé. A reménység szigete egyszerűen visszalökte őket, aztán sehol sem engedték kikötni, sehol sem akarták befogadni őket; elsősorban ott nem, ahol addig otthon voltak, ahol születtek és ahonnan üres kézzel, üres zsebbel és üres szívvel távoztak, mert minden igazságba és emberségbe vetett hitből kifosztott szívvel taszították el őket.

A kubai ezer zsidó a történelemnek egy nagyon sötét, nagyon zavaros és sok gyalázattal teli idejére fog emlékeztetni. Arra az időre, amikor repülőgépek ezrei szállkostak a levegőben, de nem azért, hogy az emberi ész és kitartás csodás eredményét hasznosítsák az emberség javára, hanem azért, hogy félelmet, rettegést keltsenek és halált szórjanak az emberekre. Amikor az emberi hang legyőzte minden föl-

Halálos szerencsétlenség az aradi strandon

ARAD. — Megrendítő szerencsétlenség történt vasárnap az aradi Mureș-strandon. A kánikulai melegben már a kora délelőtti órákban hatalmas tömeg keresett menekülést a Maros vizében. Délután négy óra tájban Stelian Zamfir, CFR vasuti tisztviselő, egy brailai kereskedő család 24 éves fia, barátaival szintén a fürdőzők között volt, majd ebben az időtájban a Maros tulsó oldalára akart átnézni. Közvetlenül a mély és alacsony vizet elválasztó korláttól mintegy 2—3 méterre hirtelen alámerült. Még egynéhány pillanatig a feje, illetőleg a haja kilátszott a vízből, amikor a fürdőzők észrevették, de mielőtt segítségére lehettek volna — végleg a víz alá merült. A szerencsétlen fiatalember megmentésére az egy lapátos mentőcsolnak is elindult, de mire azt kioldották és a szerencsétlenség színhelyére ért, addig már a fiatalember a víz fenekén volt. Hosszas keresés után sikerült a szeren-

csétlenül járt fiatalember holttestére ráakadni és felhat tájban partra tenni, ahol a fürdőzők között tartózkodó dr. Simon Ernő orvos már csak a beállott halált konstataálhatta. Értesítésre megjelentek a hatóság részéről Paulmann ügyeletes rendőrtiszt és dr. Curtutiu Valeriu hatósági orvosnő, akiknek intézkedésére a holttestet fél 8 tájban halottszállító kocsira tették. A 194-es kabinban megtalálták ruháit és kétség-telenül megállapítható volt a személyazonossága. Halálát valószínűség szerint szív-göres okozta.

Az életét tragikusan vesztett fiatalember mintegy 8 hónapja tartózkodik Aradon. Kereskedelmi akadémiát végzett intelligens fiatalember volt, aki a CFR pénzügyi 5. divíziójánál volt beosztva szolgálattételre.

A szerencsétlenül járt fiatalember szüleit táviratilag értesítették.

A szerencsétlenség kapcsán a hatóságok minden bizonynyal intézkedéseket fognak életbeléptetni a jövőre vonatkozólag. Elsősorban célszerű volna, ha egy mentőcsolnak állandóan cirkálna a fürdőzők között — elsősorban a mélyvíz környékén, de még praktikusabb megoldás volna — fővárosi mintára — egy motoros mentőcsolnak üzembe helyezése. Egy ilyen motorcsolnak beállítása távolról sem volna túl költséges és ha más alap nem volna rá, úgy önkéntes adományokból, esetleg egy-két napon át, amikor — mint ma is — néhány ezer ember strandolt, 1—2 lejes hozzájárulással elő lehetne teremteni a szükséges anyagiakat, mely elsősorban a strandolók életbiztonságát fokozná nagyban.

A késő délutáni órákban még két állítólagos strand-szerencsétlenségről értesülünk, egy 17 éves fiú állítólag vízbefutott a Ciala-erdő melletti szigeten és egy 5 éves leányka eltűnt. Mindezekről azonban a késő éjjeli órákig a hatóságokhoz nem érkezett hivatalos bejelentés.

Ne menjen el szerencséje mellett!

Vásároljon még ma egy szerencsés

GOLDSCHMIDT sorsjegyet!

Természetesen. A kórházban nem ismerik sem a fajt, sem a felekezeti különbséget, amit legjobban jellemez ez a számadat: A folyó évben az ambulancián végzett vizsgálatokból 2722 esik a zsidó vallásúakra, míg 1322 más vallású személy vette igénybe a gyógykezelést.

Csak úgy mellékesen említjük meg, hogy a főorvosoknak semminéven nevezendő fizetésük nincsen.

Eszter-rend

Dr. Róth Marcell nevéhez fűződik az ugynevezett Eszter-rend alapítása. Ennek a rendnek ma 8 hölgytagja van — köztük egy aradi urileány is. A rend tagjai tökéletes ápolónői kiképzésben részesülnek és a két éves tanfolyam letelte után a Kórházegyesület gondoskodik elhelyezésükről. A rendi tagok kiképzésére és általában azok sorsával különösen Róth tanár foglalkozik és amelynek nagy elhivatottságát tulajdonit. Éppen most foglalkozik

ezek a fiatal gyakorló orvosok három évnél többet nem tölthetnek a kórház falain belül, hogy azután átadják helyüket az utána következő fiatalabb generációnak.

Miből tartja fenn magát a Kórházegyesület

Ez a ma már jelentős intézmény a fenntartásához szükséges anyagiakat elsősorban maga az alapítványból fedezi, valamint a különböző testületi és személyi adományokból és kis részben az I. és II. osztályon fizető betegek után maradó jelentéktelennek nevezhető bevételből. Jellemző azonban, hogy folyó évben 52 százalékot tesz ki az ingyenes betegek százaléka a fizető betegekével szemben. 1938-ban az ambulancián kezelt betegek száma 5315 volt, míg a felvett betegek száma 1696. Átszámítva a múlt évben, 10.952 ingyenes ápolási napban részesítette betegeit a kórház, melynek összértéke anyagiakra átszámítva, mintegy 1 millió 200 leit tett ki.

Löbl kölcsönkönyvtára
Havi olvasási díj 40 Lei
Összes újdonságok állandóan kaphatók

Román Kupa győztese az FC Rapid

BUCUREȘTI. — 8000 főnyi közönség előtt játszották le a kupadöntőt, melyet a Rapid nyert meg határozott fölényvel.

Az első gólt Barátky lőtte az első félidő 30. percében,

míg ugyancsak 3 lőtte a 2-ik gólt is a második félidő 23. percében.

A kupát Gabriel Marinescu adta át a győztes Rapid csapatának.

A Közép-európai Kupa tegnapi fordulóján győzött: a Bologna és a Beogradsky

BOLOGNA. — A közép-európai kupa vasárnapi fordulóján a Bologna és a Beogradsky csapatai győztek. A Bologna 3:1 (1:0) arányban győzte le a Ferencváros csa-

patát Bolognában. A Beogradsky Belgrádban 4:2 (2:1) arányú győzelmet aratott az Ujpest felett. A reváns mérkőzésekre vasárnap kerül sor Budapesten.

Barátságos mérkőzés

Gloria-AMTE 4:2 (2:2)

ARAD. — A szövetség rendezésében került lebonyolításra ez a mérkőzés, melyre a kánikulai melegben alig 300 főnyi közönség volt kíváncsi.

A csapatok így álltak fel: Gloria: Theimler, Eanesiu, Volentir, Siclován, Varjassy, Micola, Igna, Luca, Fritz, Henegar, Mercea. — AMTEFA: Gerold, Slivat, Lucian, Szurgyi, Szaniszló, Szegedi, Bermoser (Kovács), Léb, Perneki, Reinhardt, Batrin.

Kezd az AMTE és már a 2. percben gólt szerez oly módon, hogy Szaniszló labdájával Batrin fut a kapu felé

egyedül és mintegy 25 méterről a néhány lépést kijövő Theimler mellett félmagasan bevágja (1:0). Alig 3 percre rá Henegar egyenlít (1:1). A 9. percben újra vezet az AMTE Léb lövésével, melyet ugyancsak Henegar egyenlít bombalövessel a 23. percben.

A második félidő 4. percében Igna beadását Fritz közlelő befújja, az utolsóelőtti percben Igna beadását Luca, illetőleg Fritz belövi (4:2). Közben mindkét oldalon nagy helyzetek adódnak és még nagyobb helyzetek maradnak kihasználatlanul.

A mérkőzést Pálffy vezette.

Selejtező mérkőzések

Mureș—CANT 1:0 (0:0)

MAROSVÁSÁRHELY. — A nagyszerűen küzdő CANT kiharcolta bejutását az A) ligába. A mérkőzés rendkívül heves iramu volt és a védekezésre berendezkedett temesvári együttesnek sikerült tartani a temesvári 4:1 arányú előnyt, amelyet csak a második félidő 40. percében tudott csökkenti a Mureș Incze II góljával. A CANT tehát 4:2 arányú összeszámított győzelmet aratott az A) ligába. A CANT csapata nagyszerűen játszott és minden egyes tagját a legteljesebb dicséret illeti. A mérkőzést Ceureanu vezette.

Gloria CFR—Unirea Tricolor 0:0

GALAȚI. — A mérkőzés 6000 főnyi közönség előtt folyt le és rendkívül heves iramu volt. A Gloria CFR nagy fölényben játszott, amit a 10:0 arányú szögletarány is bizonyít. Az Unirea Tricolor kapusa, Creteanu azonban szenzációs védéseket nyújtott a két csapat között a harmadik mérkőzésre szerdán kerül sor. A meccset Morar dr. vezette.

Legideálisabb hashajtó vértisztító a Földes féle „SOLVO” pirula

Céghivatali hírek

Az aradi S. A. Industrialia Arad-Brad közgyűlésén elhatározták a fúziót az aradi „Mureșul” S. A.-val, oly módon, hogy a fuzionált vállalat az előbbi cége alatt működik tovább. Ugyanakkor a fúzió keresztül vitelére a 6 milliós részvénytőkéket 11 millióra emelték fel, amit a törvényszék bejegyzett.

Az aradi Iosif Stiaszny S. A. legutóbbi közgyűlésén a részvénytőkéket 4 millió leire emelték fel. Ugyanakkor Stiaszny Lajost és ifj. Stiaszny Józsefet az igazgatóság tagjaivá választották, akiket a törvényszék bejegyzett.

A Milovai Erdőipar Rt. felszámolás alatt, közgyűlésén a vállalat azék helyének Aradról Milovára történő áthelyezését határozta el, amit a törvényszék bejegyzett. Ugyanekkor bejegyezték, hogy a vállalatnak Aradon és Temesváron fiókjai működnek.

Az aradi Intreprindere de Construcții și de Piatra S. A. közgyűlésén a vállalat székhelyének Aradról Radnára történő áthelyezését határozta el, amit a törvényszék bejegyzett. Ugyanakkor bejegyezték a vállalat aradi és teremsvári fiókjait is.

CORSO SLÁGERMOZGÓ

Tel. 21-85 5, 7, 15 és 9.15
Egyetlen aradi filmszínház
nyitott tetővel!

Szenzációs műsor:

Vivian Romance

pikáns filmje: A házassági háromszög.

Paramount journal és O. N. C. hirdató: teljes június 8-iki becsületi ünnepségek.

Az aradi „Přofoma” Prima Fabrica Ardeleană de Cămin și Tăcămuri S. A. felszámolás alatt álló vállalat felszámolója a cég törlesztését kérték a törvényszéktől, amit a törvényszék bejegyzett.

Az aradi „Azuro” Fabrica de Produse Chimice S. A. az 1939 márcis 31-én lezárt 1938—39. évi mérlegében 8,100.000 lei részvénytőke és 1,577.780 lei tartalékalap mellett 666.100 lei tisztanyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 22,378,507 lei.

„Caolind” Industria Română Cemică S. A. cég alatt Aradon új vállalat alakult, amelyet a törvényszék most bejegyzett. A vállalat részvénytőkéje 1,400.000 lei.

A palesztinai főmufti idegen hatalom pénzén lázítja az arabokat

LONDON. — A palesztinai arabok nyolc vezére, akiknek angolbarát érzelmük miatt elmenekülni kellett, közös nyilatkozatot adtak ki Szíriában. Ebben a deklarációban kijelentik, hogy az angol kormány Palesztina-javaslatát alkalmas arra, hogy komoly tárgyalások alapját képezze. A palesztinai arab főmufti azonban politikai okokból lázítja továbbra is ellenállásra az arabokat.

A főmufti — írják az elűzött arab vezérek — egy külföldi hatalomtól rendszeresen nagy pénzüsségeket kap a lázadás és forrongás céljaira. Ezek az összegek milliókra rugnak, amelyekből a főmufti csak keveset fordít a lázadás támogatására. A pénz legnagyobb részét saját céljaira fordítja.

Nem váltják le a bécsi angol főkonzult

a német kívánsággal ellentétben

LONDON. — Az angol kormány körében nagy meglepetést váltott ki a német külügyminisztériumnak az a kívánsága, hogy Kenneth bécsi angol konzult azonnal váltsák le, mert egy kémkedési ügybe keveredett bele. Londonban semmit sem tudnak arról, hogy az angol konzul ellen bármilyen eljárást indítottak volna, hogy megvádolták volna. Ezzel szemben Reinhardt, liverpooli

német konzul esetében a bíróság mondtotta ki a bűnrészességet és ezért az angol kormány leváltási követelése kellőleg indokolt volt. Londonban azt hiszik, hogy a német kormány Kenneth bécsi angol konzul visszahívását tisztára megtorlás okából követeli anélkül, hogy bármilyen tárgyi bizonyíték lenne a visszahívás megindolására.

Felöklelte a bika

ARAD. — Vasárnap Mică-lacăn egy megvadult bika hasba öklelte Tacoste Constantin 17 éves arad-mică-lacăn fiatalembert, akit a mentők súlyos állapotban kórházba szállítottak.

Vérszegény, sápadt,

étvágytalan, legyengült és gyakori fejfájásban szenvedőknek teljes gyógyulást nyújt a dr. Földes féle „Ferrol” vastáplí-kör. A leghatásosabb és legeredményesebb erősítő, bizlaló, vér- és izomgyarapító szer. — Egy üveg ára 100 lei. Földes gyógyszerár, Arad.

Az olasz állam múltévi költségvetési deficitje 5 milliárd

ROMA. — Az olasz pénzügyminisztérium ma hozta nyilvánosságra június elsejével kezdődő új költségvetési év számadásait. Ezekből kitűnik, hogy az 1939—1940 költségvetési év ötmilliárd és kétfélmilliárd forinttal fog zárulni.

GLADIOLA

Cserepes és vágott virágok
menyasszonyi és alkalmi
csokrok, kosarak és
koszorúk
szép kivitelben olcsó árban

Mihelyi-nél

Str. Gen. Berthelot 2.
Telefon: 27—48

BUDAPESTEN

legelőcsőbb és pályaudvarokhoz legközelebb fekszik a

Hungária gőz-,
kádifürdő és vízgyógyintézet

Nyitás: reggel 5 órakor
Gőz- és kádifürdő ára P. 1.
Kiszolgálási díj csak 16 fill.
Borralaló megszűnt

Angerer Sándor

angol urisza bősága
Arad, Str. Mărășești

Németországba utazó részére Márkacsekket

Hivatalos árfolyamon rendelkezésre bocsátunk.

Societatea Bancară Română Sucursala Arad

Hertzl ünnepély a Cionista Otthonban

ARAD. — Vasárnap este tartotta meg a zsidó nemzeti szövetség a Cionista Otthonban népes közönség jelenlétében a Hertzl-ünnepélyt, melynek ünnepi beszédét Danzig Hillél újságíró, a kiváló előadó tartotta, emelkedett szavakban emlékeztetve meg a Hertzl-ről és Bialikról, a zsidóság eme két nagy géniuszáról.

Négyes ikrek Olt-megyében

Jorgu Radulescu és feleségének, az oltmegyei Icoana községbeli földműveseknek a múlt hó végén négy iker-gyermekek születtek, akik közül 1 fiú és 3 leány.

Az ikrek szülei meglehetősen szűkös anyagi viszonyok között élnek és így társadalmi akció indult meg a szülők anyagi helyzetének megjavítására.

Szenzációs!

Az adót ezentul nem a nyerő felek fizetik, ők a nyereményt minden levonás nélkül fogják felvenni

A tervezet szerint

mindegyik osztályban számtalan kisebb nyereményeket is létesítettek és pedig
400.000 Leies, 200.000, 100.000, 40.000, 20.000, 6.000, 3.200 és 1.000
A milliós nyeremények
már az első osztályban kezdődnek

Megkezdődött
egy nagy SORSJÁTÉK
Az első osztály húzása

1939 Julius 15-én
Vásárolják meg idejében sorsjegyeiket

Loteria de Stat